

“Proletarec” je
delavski list za
misleče čitatelje

GOSPODARSKI PROGRAM PO 4. LETIH KRIZE

S PREPOZNIMI REFORMAMI NE PRIVABIJO IZBOLJŠANJA

Preiskave po zanemarjeni kontroli. — Garancije vlog. — Ščitenje velikih kršilcev

GOSPODARSKEM programu, ki ga izvaja sedanja administracija, veliko debatirajo na shodih, govore po radiu in pišejo v časopisju. Nekateri ga hvalijo, drugi ga kritizirajo iz različnih vzrokov. Mnogi ga zagovarjajo edino iz razloga, ker se je končno dobil predsednik, ki si vsaj kaj upa. Prejšnji ni ničesar podvzel, vsaj ne s takimi drastičnimi gestami, kakršnih je več sedanjih predsednikov. Na glavna vprašanja v teh polemikah večinoma pozabljajo, v smislu gesla, da kar je bilo je bilo, in zato je zdaj treba začeti vse znova.

Vse te reforme, ki so bile le-tos uvedene v politični in gospodarski sistem v Zed. državi, niso ničesar novega. Vse lahko najdete v velikih bolj določenih in bolj obsevnih v socialističnem minimalnem programu.

Ameriško bankarstvo je “reformirano”. Uvedena je boljše kontrola in vloge do gotove vsote so garantirane. Vlada kupuje v bankah prelošene delnice, da jim pomaga, in da ima v njih boljše oporo.

Toda ameriška vlada je prišla s to reformo bank več let prepozno. Če bi to storila davno prej, vsaj pred predsednikom Wilsonom, bi ne bilo te krize — vsekakor ne v tako ogromnem obsegu. Ne dopustila bi, da je lahko vsak spekulativni bankir, ki je prišel v “svoji” zavodih na stotine milijonov dolarjev, v nešteti slučajih na nič. Zakon zdaj bančnikom zabranjuje, ampak je prepozno, kajti tisoče bank je že propadlo in vlagatelji so ob prihranku, katerih jim s prepoznimi zakoni ne bodo rešili. Edino izdatno sredstvo bi bila socializacija bank, ampak socializacija pač ni v programu kapitalističnih strank.

Vlada preiskuje, grozi in prosekutira tu in tam kakega kršilca, ki je bil neroden v spekulacijah in je stvar preveč slična poneverbi, ali vse to se vrši tako počasi, kakor da gre samo za formalnost.

Kongresne komisije in vlada se bavijo z načrti za boljše kontrolo borze in spekulativnosti. Tudi s tem so prišli v liko let prepozno. Čemu je sploh treba borze in spekulativnosti? V pametni uredbi seveda ne,

ampak Zed. države še ne mislijo odpraviti spekulativnosti in borze, pač pa jih “reformirati”. Ali bo to vrnilo ljudem stotine milijonov, ki so jih izgubili, ker so delnice predrago plačevali? Če davno bi moral kongres preskrbeti za “kontrolno” nad borzijo, toda namesto tega so borzijo in drugi spekulativni kontrolirali kongres in ga še danes.

Vse, kar so ameriške vlade podvezle v kritičnih razmerah, so storile že potem ko se škoda ni moglo več popraviti, vsaj ne z reformami, kakršnih so se poslužile. Kontrola bank o pravem času, planiranje ekonomije o pravem času, pripravljane fondov za javna dela o pravem času, vladno nadzorstvo nad spekulativnimi o pravem času — pa ne bi bilo te krize!

Kapitalistična uredba je pač taka, da najprvo raztrga, in potem krpa. Drastičnih operacij, ki bi kaj izdale, se boji.

Kakor v vseh drugih ozirih, je površna tudi v sodnem sistemu. Mali kršilci so v ječah za vsake prestopek, z velikimi se ravna kot z aristokrati, ker imajo milijone.

Sedanji ekonomski program stane ljudstvo milijarde. Če jih bi bila vlada porabila o pravem času, bi bile kaj zalegle. Veliko manj trpljenja ter mizerije bi bilo v ljudskih plasteh. Toda tega kapitalistična vlada ni sposobna. Prave reforme pridejo, ko vlada poseže po socialističnem maksimalnem programu. Demokratska vlada tega ne bo storila, republikanska prav tako ne bi. Zato je taka preuredba stvar edino le delavskega ljudstva.

Justična farsa v Nemčiji je bila popolen fiasko

Poskus Hitlerjevega režima, da bi naprtil krivdo za požig državnozborske palače dne 27. februarja t. l. komunistom, se je popolnoma ponesrečil. Obravnava pred nemškimi vrhovnim sodiščem je trajala od spomladi. Zasluznih je bilo več sto pr. med njimi mnogi fašistični prvaki. Toda čimdalj so zavlačevali z obravnavo, bolj je bilo očividno, da je izrek posebno razprave, ki so jo vodili liberalni čvetniki v Londonu, pravičen. Izjavili so na podlagi mnogih dokazov, da so palačo nemškega parlamenta zažgali hitlerjevci za svoj never, ki se jim je tedaj sicer sijajno posečilo, nikdar pa ne bodo mogli v očeh zgodovine uspešno naprtiti krivdo za ta zločin drugim.

Pred nekaj tedni je zahteval fašistični minister Wilhelm Goering, da se obtoženec poseka glave. Šokanje glav je namreč zdaj zelo v modi v “tretjem rajhu”. Ali

ko so sodniki pretehtali vse izpovedi prič, niso mogli drugače kot komuniste oprostiti, ali pa se izreči za justični umor samo zato, da se vsaj v Nemčiji, kjer ljudstvo ne sme izvedeti resnice, opere fašiste.

Dne 23. dec. je nemško vrhovno sodišče izreklo svojo sodbo. Obsojen na smrt je samo Marinus Van der Lubbe, mladi priseljenec iz Nizozemske. Bil je pred nekaj leti član kom. stranke, toda v praksi so ga fašisti vsled njegove omejenosti porabili za vlogo agenta provokatorja. On je tudi zažgal pripravljene materijal v državnozborski palači. Krivor mu je bilo naročeno. Krivor mu je priznal. Fašisti mu bodo vsled njegove uslužnosti, ki jim jo je storil, odsekali glavo.

Ostali obtoženci: Ernst Thälger, bivši vodja komunističnega kluba v državnem zboru, in bolgarski komunistični pribežnik Gregorij Dimitroff, Blagoj Popoff in Vasilij Tanneff, so bili oprosteni.

DRHALI NI ZA DOKAZE

Na sliki je črnc Jackson Cheek in njegova žena, stanujoča nedaleč od mesta Nashville v državi Tennessee. Pri njima je stanoval 20-letni črnc Cord Cheek, kateremu je Jackson stric. Mladi Cord je bil obdolžen poskusa poslatva nad 11-letno deklico. Ker ni bilo dokazov, ga je porota oprostila. Toda zvečer po tej oprostitvi je v ječo udrla drhal, kot smo že poročili v Proletarcu z dne 20. decembra, ugrabila je mladega črnca, ga mučila in potem obsela, nato pa zagrosila s smrtjo in s njunima sorodnikoma, ki sta na tej sliki. Spodaj je slika hiše, v kateri sta živela.

NEMČIJA IN ITALIJA ZA VELIKE DRUŽINE

Naval na “nečiste” in na “slabiče” v Nemčiji s sterilizacijo. — Naloga žensk v Italiji

Okrog 400.000 moških in sprotnikov Hitlerjevega fašizma v Nemčiji je zaznamovanih, katere sme Hitlerjeva zdravstvena oblast na podlagi novega zakona sterilizirati. Vzeli jim bodo moč plodovitosti, zato, da izboljšajo “nemško arijsko pleme”.

Ze več tednov se v Nemčiji šepeta, da bodo fašisti skupščili marsikoga samo iz gola maščevanja, v zapisnik pa bodo seveda zabeležili za vzrok steriliziranju enega izmed sledečih vzrokov: krvno nečistost; pohabljenost; slabomurnost; fizično šibkost; alkoholizem.

Ustanovljena so posebna zdravstvena sodišča, pred kateri bo pozvanih do zdaj zaznamovanih 400.000 moških in žensk. Predstavite si mentalno mučenje, kateremu bodo s tem inkvizicijskim postopanjem izpostavljeni javnosti! Bedasta fašistična drhal jih bo zamehovala in jim muke še bolj povečala. Zdravstveno sodišče bo v vsakem slučaju pozvanega moškega ali ženske ugotovilo, da li je sterilizacija v interesu “izboljšanja arijskega plemena” potrebna, in ako odloči, da je potrebna, bo vsak ugovor odveč. Ker bodo ti reveži potem izpostavljeni še javnemu zasmeševanju fašističnih ignorantov — jim bo življenje do cela uničeno in ga bodo končali ne samo v fizičnem ampak še veliko bolj v duševnem trpljenju.

Sterilizacija sama na sebi bi bila upravičena, ako ne bi bila z njo vred v zvezi maščevalna poteza in novo prilivna ognja k sovraštvu do na-

sprotnikov Hitlerjevega fašizma. Slabomurneže in neozdravljivo degenerirane ljudi bi se lahko napravilo brezmočnim brez javnih ceremonij in brez bolečin za prizadete. Toda Hitlerjev režim tega noče. Ob hoče z velikim bobnom oglašati, da se bo nemško ljudstvo v plemenu izboljševalo, kakor izboljšujejo živinorejci govedinarje, konje, prašiče itd.

Ob enem zahteva, da “zdravi” in “čisti arijski” zakonci v Nemčiji producirajo čim več otrok v slavo in veličino “tretjega rajha”. Tudi v že zdaj prenatrpani Italiji vodijo vsa leta fašističnega režima propagando proti porodni kontroli, ki je strogo prepovedana, in obenem agitirajo za velike družine. Nedavno je vladna propaganda posrbela, da se je poročilo več sto mladih parov skupaj. Bili so gostje Mussolinija in ob enem sprejeti pri svetem očetu. Časopisje je priobčilo njihove slike in bili so predstavljeni tudi na filmih v kino teatrih.

Dne 20. decembra pa so prišle v Rim v spremstvu teatralnih ceremonij Italijanke, ki so rodile največ otrok. Dvaindevdeset mater je bilo vsega skupaj, katere imajo 1.283 otrok v slavo in veličino Italije. Na prvem mestu v paradji je bila Paolina Belluci, ki je rodila 20 otrok. Bila je okinčana s priznanimi trakovi, kakor jih v Ameriki pripenjajo na pr. kravam ali ovčam, kadar dobe priznanje, da so najlepše in iz najboljših pasmi.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Španski socialisti prete z revolucijo proti klerikalcem

Klerikalci v Španiji, ki so s pomočjo svojih monarhističnih zaveznikov in s podporo privatnih interesov dobili pri prošlih volitvah v parlament večino mandatov, zahtevajo spremembe v ustavi v prilogi Rima in v prid cerkve v Španiji. Najbolj boli duhovnike o, da jim je odvzeta kontrola nad šolstvom in ločitev cerkve od države.

Ko je vodja klerikalne večine poslancev izrekel svoje zahteve, je vstal socialist Indalecio Prieto ter izjavil, da se bodo za socialne in politične pridobitve socialisti borili z vsemi sredstvi — kar pomeni, če potrebno, tudi z revolucijo.

Prieto je odgovoren voditelj, mož sijajnih sposobnosti, zato svojih izjav ne izgovarja v avand. Poslanci nazadnjaških strank so strmeli, ko je dejal, da bo delavsko in kmečko ljudstvo pod vodstvom socialistične stranke šlo v brezobzirno boj za svoje pravice ko hitro mu bodo ogrožene.

Socialistični agitatorji po vsi Španiji uče delavce, da jih čaka enaka usoda, kakor delavci v Nemčiji ali v Italiji, ako se ne organizirajo ne samo za volilne borbe, nego morajo biti pripravljene tudi na apor s silo.

Druge strategične poteze socialistov je, da skušajo pridobiti sindikaliste ter sliče v akcije za enoten odpor, če-tudi — so te skupine s svojimi zadnjimi izgredi napravile skupni delavski stvari ogromno škodo. Ker pa se španski socialisti zavedajo, da bo proletarijat, če bo razdvojen, premočnim reakcije podlegel, predlagajo vsem strujam resnično “enotno fronto”, ne pa tako, s kakršnimi manevrirajo v raznih deželah, zdaj posebno v Zed. državah, komunisti.

Ko se je šlo o vprašanju zaupnice novi španski vladi, so edino socialisti glasovali proti nji. Za zaupnico je bilo oddanih 265 glasov in 53 navzočih socialistov je glasovalo proti. Poslanci nekaterih republikanskih skupin so rajše odšli iz dvorane, ker za zaupnico po svojem programu taki vladi ne bi smeli glasovati, niti niso hoteli glasovati s socialisti.

Vse pridobitve republikanske revolucije v Španiji so v nevarnosti. Socialisti so edina močna organizirana skupina, ki so se odločili, da jih bodo branili tudi z najskrajnejšimi sredstvi. Če bodo socialisti pritirani na stopnjo, s katero odo mogoče le revolucionarne metode, se bodo vrgli v borbo v namenu, da si Španijo popolnoma osvoje in proglasio svojo vlado.

Pennsylvania za odpravo dela otrok v industriji

Na vztrajno prizadevanje socialističnega poslanca Derlington Hopes-a je zakonodajna Pennsylvania odobrila dopotek k ustavi, kateri prepoveduje uposlevanje otrok v industriji. Boj je bil težaven in edino parlamentarni sposobnosti socialističnega zastopnika gre zaslug, da se je zbornica izrekla za to sloveljubno socialno predlogo. To pa je dosegel šele, ko je forsiral o stvari poimensko glasovanje.

ROOSEVELT POSKUŠA OMEJITI KORUPCIJO

PREDESEDNIK Roosevelt je ob nastopu svoje službe med drugim obljubil, da bo iztrebil korupcijo v političnih in privatnih uradih. Misli je resno in članom svojega kabineta ter svetovalcem ki jih je zbral okrog sebe, je naročil, da naj mu pomagajo.

Ako je bil resnično prepričan, da se mu to poseči, tedaj je na kak način prezrl, da je bil izvoljen kot kandidat stranke, katere je vsa zgrajena na stebrih korupcije. Tisoče in tisoče malih ter velikih politikov se je drenjalo okrog Rooseveltovega generalnega poštarja Farleya, kateremu je bila dana naloga, da odslovi republikance v vladnih službah in najame demokrate, ki imajo “zasluge” za svojo stranko. Teh služb je mnogo tisoč. Plačane so od \$2.000 do \$16.000 na leto, kar pa pri teh ljudeh, ki jih iščejo, ni glavno. Vso važnost polagajo “postranskim” zaslužkom. Vladna naročila oddajajo tako, da pri njih “zaslužni” demokrate nekaj postrani zaslužijo. Javna dela oddajajo navadno tistim kontraktorjem, ki so pripravljene deliti profit z njimi, zato jih nemalokrat dobe take firme, ki so ponudile — najvišje cene. Razliko razdele s politiki, ki so imeli pri oddajanju del odločilno besedo.

Rooseveltova administracija je obljubila new deal, in ta new deal je pomenil tudi odpravo korupcije. Ali novi predsednik je moral kmalu uvideti, da lepe besede in apeli nič ne zaležejo, pa magari če jih izgovori predsednik Zed. držav. Glavni poštar Farley je delil načelniki službe demokratom, kakor je običaj pri taki zmagi. In ti načelniki so nadomestovali prejšnje “republikanske” z “demokratskimi” delavci in uradniki v svojem področju. Komaj so se dobro utaborili, že so začela v Washington prihajati poročila — o graftu. Preje republikanci, zdaj demokrati. Razlika je v osebah — toda korupcija je ista. Roosevelt se je hudoval na Farleyem toliko časa, da je bilo nekaj demokratov odslovljenih, pa niti to ni pomagalo. “Skušaj čistiti sam,” si je mislil Farley, pa je odpotoval v Evropo na zimsko počitnice.

Rooseveltova administracija je zaradi svojih obljub v zadržki tudi vsled korupcije v občinah, okrajih in državah, ki so pod vlado demokratske stranke. Graftarjev ne more odstaviti, ker so si zgradili močan protekcijski sistem. Če jih graja, škoduje svoji stranki. Ako molči, izgleda, da tatiške orgije odobrava, ali vsaj, da miži pred njimi.

Ena takih koruptivnih mašin je bila Tammany Hall v New Yorku, ki je bila pri prošlih volitvah poražena. Ker je Tammany Hall vpliven del demokratske stranke, je Roosevelt ni mogel zatajiti. Pri zadnjih županskih volitvah ji je svetoval, da naj si za svoje kandidate izbere poštene, zanesljive kandidate. Ali ta apel je izdal toliko, kakor če bi apeliral na tatiške cigane, da naj si izberejo poštene glavarje. Tammaniti so nominirali stare graftarje. Proti njim so nominirali kandidate “zedinjene sile” s parolo, poraziti tammanite in očistiti mestno upravo korupcije. Demokratska administracija v Washingtonu je bila potisnjena v zagate. “Zedinjene sile”, ki so apelirale na poštenje, so bile nič drugega kakor kombinacija republikanskih politikov v novi firmi. Zato so si Rooseveltovi demokrati pomagali na enak način — to je, nominirali so svoje demokrate, ki so prav tako obljubovali počiščenje. Vsled te razdvojenosti so bili demokrati poraženi, zmagale pa so “zedinjene sile” z županskim kandidatom republikancem La Guardioma na čelu.

Slične težkoče, kakor v New Yorku do prošlih občinskih volitev, ima Rooseveltova administracija z demokrati v Chicagu. Čikaška demokratska politična mašina je korumpirana do mozga. Vsi njeni politiki — od malih do najvišjih hrepene po graftu. Zato se je Roosevelt bal vseh, ki so mu jih priporočili illinoiski uradni demokrati za federalne službe. Kljub temu se je v več slučajih udal in imenoval njihove ljudi. William G. Donne na pr. je bil imenovan za načelnika illinojske divizije Home Owners' Loan korporacije. Vse urade so pod Donnovim vodstvom zavzeli koruptni demokrati in kradli — po ovinkih seveda — kot srake. Nastal je škandal in bil razglašen, dasi so ga skušali potlačiti in omalovažiti mnogi vodilni demokrati ne le v Illinoisu ampak tudi drugje. Zdad je Roosevelt imenoval drugega na Donnovo mesto in mu naročil, da ne sme biti v HOLC nič več favorizma, ne pretvaranja posojil in da mora odsloviti vsakega podrejenega uradnika, ki dela nepošteno.

Marsikak demokratski ali republikanski politik je osebno pošten in v svojih uradih so vestni. Toda njihovi uradi so pod vplivom in kontrolo ene ali druge koruptne politične “mašine”, zato so njihova prizadevanja za čiščenje bila še vselej neuspešna. Tudi Rooseveltova ne bodo izjema.

Statistika zaposljevanja

Iz urada delavske tajnice Perkinsove je bilo 19. decembra sporočeno, da je število delavcev v industriji med 15. oktobrom in 15. novembrom nazadovalo 3.5%. To je po izkazu njene statistike prvo nazadovanje od meseca marca t. l. V tolažbo navaja, da je bilo letošnjega novembra zaposljenih 20 odstotkov več delavcev kakor lani v istem času. Njeni statistični računi izkazujejo, da je delalo v letošnjem novembru v industriji 2.500.000 več delavcev kakor marca t. l.

Izmed vseh se nahaja še vedno v najslabšem položaju stavbinska industrija.

Njena statistika dalje izkazuje, da je bilo od 15. oktobra do 15. novembra odslo-

Socialist ima pravo vrednost za delavsko gibanje edino če je aktiven.

PROLETAREC

List za interese delavskega ljudstva.

Izhaja vsako sredo.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiakovna Družba, Chicago, Ill.

Clasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze.

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00. Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workers' Publishing Co., Inc. Established 1908.

Editor.....Frank Zaitz
Business Manager.....Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

3639 W. 26th St., CHICAGO, ILL.
Telephone: Rockwell 2864.

Novo leto 1934

Nič dividend ni v našem novoletnem izkazu, dasi so jih poslednje tedne mnoge kompanije ponovno naznanile, nekatere prvič po treh letih. Pravijo, da je bil promet večji in je omogočil, da knjige spet beležijo dobiček. Nemalo družb je, ki dividend niso še nobenkrat ukinile — nekatere niti znižale ne — dasi je kriza.

Med milijoni in milijoni ameriških delavcev ni govora o dividendah. Zadovoljni so, če imajo vsaj "relief", ali pa če jim relief da po nekaj šihov na teden, da si z delom prislužijo najpotrebnejšo hrano.

Delavci, ki so hoteli gledati, so videli, da so bili letos storjeni gigantski poskusi za rešitev ameriškega kapitalizma. Vso to ogromno akcijo se je ovilo z znakom imena "new deal". Glavne podpore so bile nakazane privatnim interesom, na drugem mestu farmarjem, ki so v potrebi, in šele na tretjem industrialnem proletariatu, ki ga je kriza najbolj udarila. Vse, kar so delavci prejeli, jim je bilo dano pod firmo podpore in miloščine. Farmarji so dobili subvencije v raznih oblikah in industrialci ter bankirji "posojila". Nekateri jih bodo vrnil — drugi nikdar. Na pr. mnoge železnice in banke, ki so v razmerju s posojili že zdaj vladna posest — z izgubami za vlado.

Ob Novem letu se zaključijo knjige izračunajo dohodki in napravi pregled skozi vse, kar se je kupilo, prodalo in dogodilo skozi prejšnjih dvanajst mesecev.

Knjige delavcev izkazujejo novo veliko sumo mizerije in neznesne borbe za obstanek. Bila je taka lani, in ob tem Novem letu ni nič boljše. Bodočnost je prav tako malo obetajoča. Le upanje je večje — ker je to v teh razmerah edino, kar še tolaži ljudi.

Dividende, ki jih kompanije izplačajo te tedne, bodo znašale več sto milijonov dolarjev. Nešteti delničarji, ki bodo prejeli čeke, niti ne vedo, kje so tovarne, v katerih imajo svoje investicije — špekulativne delniške investicije — vedo pa, kje je banka, v kateri imajo navodilo vprašati za izplačilo dividend.

Novo leto 1934 je še vedno leto starega sistema in zato prav nič bolj novo kakor vsako drugo: ne za delavce, in ne za gospodarje.

Nedvomno pride čas, ko bodo poslovne knjige drugače urejane, namreč tako, da bodo dividend deležni tisti ki so jih zaslužili, ne oni, ki žive kakor troti.

To, da takega novega leta v Ameriki še ni, ni naša krivda. Mi ga želimo in bi ga radi voščili — voščili tako, da bi kaj zaleglo. Dozdaj so si ljudje le z besedami želeli ob gotovih dnevih leta vse dobro — z dejanji pa tega niso pokazali. Kadar bodo hoteli in znali — pride za vse ljudstvo tako Novo leto, v katerem ne bo več mizerije, nadlog in krivic. In šele to bo v resnici srečno in veselo Novo leto, vredno življenja!

Zmagovalcev ni

Ameriški vojni tajnik George H. Dern je dejal na dan obletnice premirja, da so v svetovni vojni vse dežele izgubile bitko — z drugimi besedami, da so bile premagane vse, in posledica tega ogromnega splošnega poraza je svetovna gospodarska panika.

Hitler istotako trdi, da je proti vojni, kajti on ve, kaj pomeni. Bil je na fronti in je izkusil blaznost klanja. Mussolini je za svetovni mir in za mir v Evropi. Vsi so za mir, ker vedo, da je vojna vsem pogubna.

Kako to, da se kljub temu vsi tako mrzlično pripravljajo na novo klanje?

Nam to ni uganka. V kapitalizmu so vzroki za vojno. Če človek živi v vlagi, ali stoji dan za dnem v vodi, se izpostavlja prehladu in hujšim boleznim, čeprav jih ne mara. Dokler bo človeštvo stalo v mlaki kapitalizma, bodo pogoji za vojne in bodo nastajale, pa če se vlade še tako zavedajo njene nesmiselnosti in blaznosti klanja ter rušenja.

Vzglede prepričavajo

Z dobrimi vzgledi je ljudi veliko lažje prepričati, kakor pa z dobrimi nauki samo v besedah.

PROCESIJA BREZPOSELNIH, KI JE DOBILA DELO V PODROČJU CWA

Vlada v Washingtonu zatrjuje, da je uposlila v prošlih petih tednih okrog štiri milijone brezposelnih pri raznih javnih delih, večinoma pri popravilju cest, čiščenju razpadlih predelov v mestih, pri kanalizaciji, lepšanju parkov itd. Namen je, da se jim da priliko zaslužiti za hrano, namesto da bi jo dobivali zastoj.

Razpečevanje Ameriš. družinskega koledarja l. 1934 gre dobro izpod rok

John Jereb v Rock Springsu, Wyo., je razpečal vseh naročenih 40 izvodov Ameriškega družinskega koledarja, poleg pa je poslal novo naročilo. In to poleg onih, ki so si ta koledar iz Rock Springsa sami naročili.

Iz Akrona, O., piše Maks Slanovec: "Prejel sem naročenih 25 izstisov A. D. Koledarja. Takoj po prejemu (v nedeljo) sem jih prodal deset. Če bi imel več časa, bi že prvi dan prodal vseh 25 izvodov, tako zelo je tukaj priljubljena ta knjiga. Nikjer mi niso rekli, da jo nočejo. Računam, da jih naročim še 25 izvodov."

Anton Jeram iz Burgettstowna piše, da je koledarje prejel, in jih tudi razpečal. "Čudim se, da mi je ta posel šel letos tako naglo izpod rok," pravi v pismu. Naročil je še šest izvodov.

L. Strle v Krayn, Pa., jih je prodal 10, in nato jih je na željo rojakov naročil nadaljnjih deset.

Se celo v naselbinah v Indiani, kjer so imeli skozi zadnjih 15 let skrajno slabe čase, so jih prilčno razprodali. Mary Rom, ki jih je prodajala, piše: "Vsi so zadovoljni z njim."

Iz Red Lodge, Mont., jih je naročil K. Erznožnik še pet. "Nisem pričakoval, da jih bom razpečal toliko," poudarja v pismu. Pomagal mu je Joe Turk na Washoe, katerega mu izreka priznanje za sodelovanje.

To je kajpada le par o-memb, kajti koledar gre skoro v vse slovenske naselbine v tej deželi.

Zelo dober odziv je bil letos tudi iz raznih slovenskih kolonij v Coloradu.

Marsikdo piše: "Če ne bi kriza ljudem požrla vse prihranke in zaslužke povrh, bi lahko novi letnik koledarja prodali v več izvodih ko kdaj prej. Tako pa ga kupijo le nekatere in ga potem posojujejo drug drugemu, da ga čitajo."

Vsem v vseh državah, ki pomagajo pri razpečevanju, izrekamo zahvalo. Z njihovo pomočjo bo omogočeno, da bo ta knjiga razprodana v tolikem številu, da se poplačajo vsaj stroški. In to pomeni ohranitev Ameriškega družinskega koledarja v bodočih letih.

Marsikdo ve, da je Ameriški družinski koledar največji izmed vseh jugoslovanskih koledarjev, ki izhajajo v Ameriki.

Kdor ne verjame, naj primerja našega po številu strani, in po vezavi z drugimi, in bo videl razliko. Kar se tiče vsebine, je ne dobiti toliko za to vsoto v nobenem jugoslovanskem koledarju kakor v našem. To ni reklama, ampak

Star prevod svetega pisma zamenjan za stroje

V muzejskem arhivu v sovjetski Rusiji je del rokopiša svetega pisma v grškem izvoru, ki je bilo spisano baje v četrtem stoletju. Ta stari rokopis ima za krščanski svet, posebno za svečenike in semenišnike vseh krščanskih konfesij, veliko vrednost, največ v sentimentalnem oziru, med tem ko je bil v sovjetskem muzeju nič drugega kot stara zanimivost s pestro zgodovino. Dolgo je bil posest nekoga mohamedanskega samostana v Turčiji, kjer ga je ukral del z zvijačami ruski dijak, ki je prosil v njemu za prenočišče. Zaradi tatvine je nastal spor s Turčijo, ki je bil poravnčan na ta način, da je ruski car odškodoval samostan in Turčijo z vsoto pol milijona rubljev (\$250,000). Za to redkost v biblijski literaturi so se zanimali posebno Angleži, toda sovjetska vlada je zahtevala v početku mnogo nad-pol milijon dolarjev. Dne 22. dec. so se pobotali za pol milijona. Pogodba določa, da mora Rusija vsega pol milijona potrošiti za nakup strojev v Angliji. Tako bo imela Anglija starinski grški rokopis svetega pisma, ki je brez koristi, Rusija pa stroje.

Z raznimi zvijačami so nasprotniki ljudskih interesov skušali uničiti tudi načrt za zgraditev stanovanjskih hiš na mestne stroške, ker bi to razkrinkalo lopovske manipulacije bogatih zemljiških odeduhov. V mestnih stanovanjih bi revnejše družine lahko dobile lepa, čista in zdrava stanovanja za razmeroma malenkostne najemnine, obenem pa bi se iz mesta iztrebilo gnezda propalosti in nemorale, katere tvorijo sedaj takozvana slumska okrožja.

Seveda, tisti delavci ali mali trgovci in obrtniki, ki ne čitajo delavskega časopisa, ne poznajo teh mahinacij naših kapitalističnih hlapcev v mestni upravi, toda socialistična stranka skrbi s svojo obširno propagando, da te škodljivce ljudskih interesov razkrinka in pove ljudstvu resnično.

Nemčija in Italija za velike družine

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Ostale matere, ki so bile na tej slavnosti velikih družin, imajo povprečno po 14 otrok vsaka. Vse so dobile darila in priznalne kolajne. Bile so pogočene v vladnih palačah in znova blagoslovljene, da bi s svojim dobrim vzgledom navdušile tudi ženske v novi generaciji k neoviranemu večanju prebivalstva italijanske veselice. Le tako bo Italiji zagotovljeno, da ostane država prvega reda, ki se je bo ves svet bal, pravijo fašisti. Istotako so italijanski časopisi nerali objaviti vladno poročilo, da je kontrola porodov v Italiji zatrta.

Stroške tega slavlja in pogočevanja mater z velikimi številci otrok so plačali neozhejstveni samei, ki so stari 25 let ali več.

Kriza ni še ponehala

Forest City, Pa. — Kljub obljubam pri nas kriza ni še ponehala. Nasprotno, dozda se je tukaj razmere z vsakim dnem slabšale. Nič ne kaže, da se v Forest City še kdaj povrne staro vrvenje, zaposelnost in življenje.

Armada brezposelnih je velika. To je vse, kar smo imeli za božič in to je edino, kar se nam nudi za "veselo" Novo leto. — P. O.

Prireditve kluba št. 1 J.S.Z. v Chicagu

Klub št. 1 JSZ bo imel to sezono sledeče priredbe:

Dne 31. decembra Silvestrova zabava v dvorani SNPJ.

Dne 4. marca velika prireditve z mešanim spredom v dvorani ČSPS.

V nedeljo 29. aprila koncert "Save" v dvorani SNPJ.

Društva in klube prosimo, da te datume upoštevajo, to je da jih ne vzamejo za svoje priredbe. Na ta način bodo vse priredbe naših organizacij uspešne. — P. O.

DVAJSET LET AMERIŠKEGA DRUŽINSKEGA KOLEDARJA FRANK ZAITZ

(Nadaljevanje.)

Sotrudniki H. letnika so bili z izvrinimi spisi poleg urednika I. Moleka Etbin Kristan, Jože Ambrožič, Frank Petrich, Filip Godina in Theodore Cvetkov.

Poleg originalnih je bilo v tem koledarju precej spisov v prevodu I. Moleka in drugih.

Ta letnik je imel izredno veliko splošnih koledarskih podatkov, precej informacij o astronomiji, mnogo podatkov, kakršni so v običaju v ameriških almanahih, o slovenskem prebivalstvu v Zed. državah, o državljskih pravicah in naturalizacijskem zakonu, o ameriških kolonijah, proglaš ameriške neodvisnosti v slovenskem prevodu, ustavo Zedinjenih držav, velik letni pregled, mnogo znanstvenih člankov, političnih razprav itd.

I. Molek je imel v tem letniku pesnitve "Cemu si rodila sina", "Svoboda", in "Oparnice". Etbin Kristan je napisal daljši članek o Jan Husu ob priliki petdesetletnice njegove mučeniške smrti. V prevodu je bila priobčena John Reed-ova "Hei revolucije". Filip Godina je pisal, kako je v Alaski, kamor je bil šel poskušati svojo srečo. Jože Zavertnik pa je v črtici "Hlapec?" narisal skico iz delavskih bojev, kakršne je preživljal.

Leposlovni del v tem letniku je bil veliko manjši kakor v teh, ki jih prejimate zadnja leta, veliko več pa je bilo v njih kronologije v besedi in slikah.

Zanimivost v drugem letniku je tudi tolmačenje socializma iz besednjakov pod naslovom "Socializem razkrinkan".

Jako informativen je članek o socialističnem gibanju slovenskih delavcev v Ameriki. Avtor tega poročila ni podpisan. V H. letniku so slike dvanajstih klubov JSZ.

Kakorkoli je bila ta izdaja koledarja obsežna in vredna tudi med brati več kakor ji je bila cena (40c), se ji je vzlic temu poznalo, da je še vedno nekako eksperimentiranje, brez tradicijskega ozadja. Umevno. Saj je bila šele II. letnik.

Prodaja in razpošiljanje ni šlo najboljšje izpod rok, vendar pa so dohodki pokrili stroške in bilo je tudi nekaj prebitka.

Zaradi težkosti v prodaji je upravni odbor sklenil, da se naj tiska naslednji ali III. letnik (1917) le v tri tisoč iztisih. Določili so mu ceno 50c, ali 10c več kakor prejšnjemu. Tisk se je jako podražil, istotako papir in vezba. Sploh bi morala biti cena — po pravih proračunih — že prejšnjemu letniku 60c namesto 40c, temu (1917) pa vsaj 65c. Toda ozirali so se na konkurenco in na ljudi. Tisoče rojakov ni pogledalo na vsebino enega ali drugega koledarja, ne na vsebino in kakovost gradiva, ne na ilustracije, in še manj na velikost, pač pa edino na ceno. "Te ga dobim za 35c, čemu bi ga še vi ne dali tako poceni," se je glasil običajni ugovor. Treba je bilo mnogo let pojasnjevanja, da je v tem blagu v kakovosti — vzeto vsestransko — velika razlika, kakor je razlika v kvaliteti oblek in obuval. Obleko se dobi od \$16 naprej. Včasih si jo lahko kupil še mnogo ceneje. Rojak, ki je dal zanjo \$12, se je lahko pobahal, da jo je dobil jako poceni. Kdor je plačal za obleko \$30 ali več, so mu že zavidali, češ, da se "zvira" in "nosi". Ako sta oba kupeca dobila blago po vrednosti, se je sistem, ki je plačal zanjo \$30, izplačala v praktični uporabi veliko bolj kakor onemu, ki jo je kupil za \$12. Seveda, telo je pokrila ena kot druga, pa je bila vendarle velika razlika. Nešteto rojakov so razni branjevci ogoljufali v predvojni dobi samo pri oblekah za stotisočake, ker so jih jim prodajali "zelo poceni", toda vse tiste cene obleke so bile ceno, največkrat pravzaprav ničvredno blago, pri katerem so kompanije, ki so z njim trgovale, profitirale veliko več, kakor pa če jim bi prodajale dobro blago po zmernih cenah.

To primerjanje se sicer slabo sklada k spisu o naši literaturi, toda kljub temu vsaj relativno pojasni, čemu so ugovori onih, ki zro samo v številke, s katerimi so označene cene, neosnovani in še veliko bolj neupravičeni. Knjigo si vsakdo lahko kupi poceni — cele kupe jih lahko dobi od 50 do \$1.25 izvod, in vrhu vsega so te knjige še zelo debele (ker jih knjigotržnice izdajajo na čim-debelejšem papirju), toda pravilo vrednosti ostane.

Literatura je slaba in dobre vrste; istotako mesnine, kava, žita — in posebno še literatura. Milijone in milijone knjig je bilo v Ameriki razpečanih po kvodru in tudi ceneje, ki pa so bile v resnici strup za duševno in telesno stran človeka. Tudi med Slovenci je krožilo veliko več šund literature, kot pa čtiva, ki vzgaja in dviga.

Med Slovenci v Zed. državah je bilo težje popularizirati dobro slovensko literaturo kakor pa v starem kraju. Velika večina priseljencev je smatrala, da je Mohorjeva družba višek, in le knjige Mohorjeve družbe so upoštevali. Če teh niso dobili, drugih sploh naročiti niso hoteli.

(Dalje prihodnjic.)

Milijoni zamerijo papežu, ker si lasti nezmotljivost. Ampak tudi tisti milijoni pomenijo milijone papežev, ki se prav tako go krivem smatrajo za nezmotljive.

P. ZOLA:

RIM

Posvojenil ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje)

"Kaj pa, kaj pa?" je vpraševal prelat s popolnoma nedolžnim obrazom...

"Torej, čisto pošteno; zvedel sem, da vam je kongregacija indeksa izročila moji knjigo 'Novi Rim'..."

"Ne, ne, ne pripovedujte mi tega, nikar ne nadaljujte. Pripravili bi mi silno sitnost..."

"Na srečo je prišlo Pierru, ki je bil opazil veliki vpliv imena prisednika pri svetem uradu..."

"Gotovo, monsijor, ni moj namen, da bi vam povzročil najmanjšo neprijetnost..."

"Tudi zdaj se je hipoma pojavil učinek; zdaj se je monsijor Fornaro vdal z dragejšto, katero je pogaljal v vse, kar je storil..."

"Kaj, monsijor Nani je torej indiskretni mož! Oštejem ga, hud bom!..."

"V očeh mu je bil čar, in usta kakor cvet; ljubeznivo je dodal: 'No, ker želi monsijor Nani, bom rad trenotek govoril s vami...'"

"Zdaj se je zopet Pierre smehljaj, ker se je začudil, kako je vse lahko, če se le varuje oblika..."

"'Resnično, resnično!' je odvrnil prelat, ki se ni mogel načuditi toliki nedolžnosti..."

"'Kongregacija je sodišče, in ne more nastopiti, če se ne sproži kakšna zadeva pri njej...'"

"Da, vem, ovadili!" "Da, gotovo; tožba je vložena od treh francoskih škofov..."

"Pierre ga je pogledal ves osupel. Ovadba od treh škofov? Pa zakaj? Čemu?"

"Potem se je zopet spomnil svojega pokrovitelja." "No, kardinal Bergerot mi je napisal priznavno pismo..."

"Ej da, gotovo, pismo Njega Eminence, jako lepo pismo. Kljub temu, mislim, bi bilo bolje, da ni napisal tega pisma..."

"In ker se je duhovnik bolj žalil čutil ter odprl usta, da bi ga pripravil do kakšnega pojasnila, je dodal:

"Ne, ne, ničesar ne vem, ničesar ne pravim... Njega Eminenca kardinal Bergerot je svetnik..."

"Nastal je molk. Pierre je občutil, da se odpira prepada. Ni se upal vztrajati in je nadeljal nekoliko razburjen:

"Zakaj torej moja knjiga, zakaj ne knjige drugih? Nimam namena, da bi od svoje strani igral ovađuha..."

"To pot je bil monsijor Fornaro videti jako srečen, da se je lahko pridružil njegovemu nazoru."

"Prav imate; saj vemo, da ne moremo obtožiti vseh slabih knjig, in obupani smo zaradi tega. Pomisliti je treba, kakšno nepračunljivo množino del bi morali čitati..."

"Prijazno je začel razlagati. Načeloma ne bi smeli tiskarnarji oddati nobene knjige v tisk..."

"Prav imate; saj vemo, da ne moremo obtožiti vseh slabih knjig, in obupani smo zaradi tega. Pomisliti je treba, kakšno nepračunljivo množino del bi morali čitati..."

"Vredelo je 17. dec. je par tisoč Ukrajincev in batinami komunisti, se je vnel hud protest..."

SVOBODA "PROTESTIRANJA" IN KOMUNISTI

Vredelo je 17. dec. je par tisoč Ukrajincev in batinami komunisti, se je vnel hud protest, na katero so bili paradniki pripravljene.

Chicago, Ill. — To bo velika reč — namreč Silvestrova zabava kluba št. 1 v nedeljo 31. decembra.

TISKOVNI FOND PROLETARCA

XI. IZKAZ

(Prispjevano do 21. decembra.)

- CALIFORNIA: Kvota \$14.00. Do prejšnjega izkaza poslano \$4.25. Se manjka do kvote \$9.75.
COLORADO: Kvota \$30.00. Do prejšnjega izkaza poslano \$2.85. Se manjka do kvote \$27.15.
ILLINOIS: Kvota \$487.00. Springfield: Klub št. 47 JSZ \$3; John Gorsiek \$1, skupaj \$4.00.

ETBLAND: Frank Svigel 10c.

Skupaj \$25.03. Skupaj s prejšnjim izkazom \$192.14. Se manjka do kvote \$267.11.

WISCONSIN: Kvota \$297.00.

Milwaukee: Mary Ambrash 50c. Skupaj s prejšnjim izkazom \$70.51. Se manjka do kvote \$226.49.

WYOMING: Kvota \$37.00.

Diamondville: Frank Peck \$1; John Starvasnik 75c; po 50c: Anton Tratnik, Joseph Bastel, John Kržnik, Luka Germ in Frank Krusch, skupaj \$4.50 (poslal Anton Tratnik).

Skupaj s prejšnjim izkazom \$14.75. Se manjka do kvote \$22.25.

UTAH:

Mohland: Thomas Majnik 25c.

OKLAHOMA:

Do prejšnjega izkaza poslano \$1.00.

WEST VIRGINIA:

Do prejšnjega izkaza poslano 50c.

MARYLAND:

Do prejšnjega izkaza poslano \$3.00.

Skupaj v tem izkazu \$53.23. Prejšnji izkaz \$1,082.71, skupaj \$1,135.94. Se manjka do kvote \$1,364.06.

"Radikalna kura"

Detroit, Mich. — Slovenski delavski dom vprizori v nedeljo 31. dec. ob 3. pop. s sodelovanjem pevskega zbora "Slavec"...

"Radikalna kura" je nova produkcija. V Ljubljani, Mariboru in Celju je žela velike uspehe in brezdvomno jih bo tudi v Detroitu...

Ali ste naročino na Proletarca že poravnali?

Frank Cesen.

Lovrenc Lotrich

Chicago, Ill. — Bil je močan, vesele narave, uslužen — srhloh človek...

Pokojnik je posebno pred nekaj leti rad prihajal na prireditve kluba št. 1.

Po-poklicu je bil pokojni Lovrenc Lotrich sobni pleskar.

Zelo vester v svojem poslu, je imel precej dela tudi skozi krizo.

Bil je član društva Pioneer št. 559, v katerem je vsa njegova družina, kolikor jo je včlanjene v SNPJ.

Pogreb se je vršil v torek

Prihodnji petek bo shod v SNPJ dvorani

Govorila bosta Martinek iz Clevelanda in Owen Geer iz Chicago

Chicago. — Kako je ohjansko delavstvo izvojevalo zakon za starostno pokojnino in kakšen je ta zakon...

Martinek, voditelj čeških socialistov v Ameriki, se bo nahajal koncem tedna v Chicago.

Šest po številu, se bodo vršila vsako drugo nedeljo.

Martinek in Owen Geer sta izvrstna govornika.

Kriza, vojne, pomanjkanje in druga socialna zla so posledica ljudske nevednosti.

BARETINCIC & SON POGREBNI ZAVOD 424 Broad Street JOHNSTOWN, PA. Tel. 1475

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA 2609 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill. Tel. Crawford 1382

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN AND SURGEON OFFICE HOURS: At 3724 W. 26th Street 1:30-3:30; 6:30-8:30 Daily Tel. Crawford 2212

SODRUGOM IN SIMPATICARJEM V CLEVELANDU. Seje kluba št. 27 JSZ se vršijo vsak prvi petek v mesecu ob 7:30 zvečer.

KNJIGE CANKARJEVE DRUŽBE

STIRI KNJIGE ZA \$1.12 PO POŠTI; \$1, ako jih kupite v uradu

- 1. VELIKO MRAVLJIŠČE. Spisal Ivan Molek
2. Zlato tele in druge zgodbe. Spisal Janez Samojov
3. NAŠ SVETOVNI NAZOR. Priredil Sigma
4. KOLEDAR CANKARJEVE DRUŽBE za l. 1934

OHIO: Kvota \$747.00. Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).
INDIANA: Kvota \$11.00. Do prejšnjega izkaza poslano \$3.05. Se manjka do kvote \$7.95.

OSKOT: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

GEORGIA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ARIZONA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

CONNECTICUT: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ILLINOIS: Kvota \$487.00.

Springfield: Klub št. 47 JSZ \$3; John Gorsiek \$1, skupaj \$4.00.

INDIANA: Kvota \$11.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$3.05. Se manjka do kvote \$7.95.

KANSAS: Kvota \$30.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$30.08. Nabrano nad kvoto \$c.

MONTANA: Kvota \$14.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$4.90. Se manjka do kvote \$9.10.

MICHIGAN: Kvota \$159.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$79.20. Se manjka do kvote \$79.80.

MINNESOTA: Kvota \$33.00.

Trommlad: Agnes Slavac 25c. Skupaj s prejšnjim izkazom \$7.80. Se manjka do kvote \$25.20.

NEW YORK: Kvota \$127.00.

Little Falls: Klub št. 14 JSZ \$2.80; Elizabeth Penich \$3, skupaj \$5.80.

Neimenovan iz N. Y. \$1.00. Gowanda: James Dekleva 60c. Skupaj \$7.40. Skupaj s prejšnjim izkazom \$46.65. Se manjka do kvote \$80.35.

OHIO: Kvota \$747.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

GEORGIA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ARIZONA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

CONNECTICUT: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ILLINOIS: Kvota \$487.00.

Springfield: Klub št. 47 JSZ \$3; John Gorsiek \$1, skupaj \$4.00.

INDIANA: Kvota \$11.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$3.05. Se manjka do kvote \$7.95.

KANSAS: Kvota \$30.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$30.08. Nabrano nad kvoto \$c.

MONTANA: Kvota \$14.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$4.90. Se manjka do kvote \$9.10.

MICHIGAN: Kvota \$159.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$79.20. Se manjka do kvote \$79.80.

MINNESOTA: Kvota \$33.00.

Trommlad: Agnes Slavac 25c. Skupaj s prejšnjim izkazom \$7.80. Se manjka do kvote \$25.20.

NEW YORK: Kvota \$127.00.

Little Falls: Klub št. 14 JSZ \$2.80; Elizabeth Penich \$3, skupaj \$5.80.

Neimenovan iz N. Y. \$1.00. Gowanda: James Dekleva 60c. Skupaj \$7.40. Skupaj s prejšnjim izkazom \$46.65. Se manjka do kvote \$80.35.

OHIO: Kvota \$747.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

GEORGIA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ARIZONA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

CONNECTICUT: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ILLINOIS: Kvota \$487.00.

Springfield: Klub št. 47 JSZ \$3; John Gorsiek \$1, skupaj \$4.00.

INDIANA: Kvota \$11.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$3.05. Se manjka do kvote \$7.95.

KANSAS: Kvota \$30.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$30.08. Nabrano nad kvoto \$c.

MONTANA: Kvota \$14.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$4.90. Se manjka do kvote \$9.10.

MICHIGAN: Kvota \$159.00.

Do prejšnjega izkaza poslano \$79.20. Se manjka do kvote \$79.80.

MINNESOTA: Kvota \$33.00.

Trommlad: Agnes Slavac 25c. Skupaj s prejšnjim izkazom \$7.80. Se manjka do kvote \$25.20.

NEW YORK: Kvota \$127.00.

Little Falls: Klub št. 14 JSZ \$2.80; Elizabeth Penich \$3, skupaj \$5.80.

Neimenovan iz N. Y. \$1.00. Gowanda: James Dekleva 60c. Skupaj \$7.40. Skupaj s prejšnjim izkazom \$46.65. Se manjka do kvote \$80.35.

OHIO: Kvota \$747.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

GEORGIA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

ARIZONA: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

CONNECTICUT: Kvota \$297.00.

Cleveland: John Stofa \$1; Jack Selan 25c, skupaj \$1.25 (poslal Anton Jankovič).

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN AND SURGEON OFFICE HOURS: At 3724 W. 26th Street 1:30-3:30; 6:30-8:30 Daily Tel. Crawford 2212

SODRUGOM IN SIMPATICARJEM V CLEVELANDU. Seje kluba št. 27 JSZ se vršijo vsak prvi petek v mesecu ob 7:30 zvečer.

KLUBOM IN DRUŠTVOM KER zelite svojim priredbam čimveč moralnega in gmotnega uspeha OGLAŠAJTE JIH V PROLETARCU!

SILVESTROVA ZABAVA

VSTOPNICE: 35c V PREDPRODAJI; PRI BLAGAJNI 40c.

KLUBA ŠT. 1 JSZ

V NEDELJO VEČER, 31. DECEMBRA

V DVORANI SNPJ., CHICAGO, ILL.

Dve godbi.

Polnočni program.

Pregled 30-letnega dela kluba št. 1 JSZ

PETER BERNIK, tajnik kluba št. 1 J. S. Z.

(Ponatis iz jubilejne revije kluba št. 1.)

(Nadaljevanje.)

L. 1929.—Odbor: Peter Bernik, tajnik; zapisnikar John Turk; organizator Frank Zaitz; nadzorni odbor: Mary Aučin, John Olip, Frank Udovich; Charles Pogorelec, knjižničar. Dramski odsek: Peter Bernik, Louis Beniger, John Olip. Odbor pevskega zbora "Sava": izlet pevskega društva "Sava"; skupni izlet članstva JSZ; izlet čitateljev in naročnikov Proletarca. Nadalje 6 diskuzij (razprav) in predavanj. Sodeloval je pri aranžiranju piknika soc. stranke v Pilsen parku in in priredil je pod okriljem svojega mladinskega odseka nekaj uličnih shodov. Do 30. septembra je klub prispeval direktne podpore v tiskovni sklad Proletarca \$176.08; stranki \$3.00. Skupna imovina dne 30. septembra \$4.771.39. Članov 30. sept. 101.

Knjižnica kluba ima nad 300 knjig, od teh 170 angleških. Dramski odsek poseduje 90 dram in tragedij in 84 veseliger, šaliger ter komedij, ki so bile izročene Prosvetni matici.

Iz predstoječega pregleda dela kluba v zadnjih tridesetih letih je razvidno, da je izvršil ogromno dela bodisi na političnem kot na kulturnem polju. Nemogoče je navesti vse, ker bi to obsegalo veliko knjigo, tudi če bi navajali samo podatke v izčrpnih.

Do leta 1915 se je klub največ udeleževal na političnem polju. Ovirali so ga na delu razni spori bodisi v klubu samem, dalje afera z Glasom Svobode, spori radi taktike JSZ in soc. stranke, boji z vodstvom hrvatske sekcije itd. Te napetosti so trajale do 1922. Za vzdrževanje Proletarca je klub do konca leta 1932 prispeval iz svoje blagajne blizu \$3.000 poleg prostovoljnih prispevkov posameznih članov. Za volilne kampanje je klub prispeval iz svoje blagajne nad \$1.000 v gotovini poleg vsot, ki jih je izdal za razno kampanjsko literaturo. V raznih drugih podporah je klub izplačal blizu \$750, t. j., sodrugom, ki so bili v potrebi, raznim delavskim listom in v druge svrhe.

Od leta 1908 naprej prireja klub vsako leto proslavo prvega maja; do leta 1916 v zvezi z drugimi delavskimi organizacijami, in od leta 1917 pa do 1931 sam svojo; 1932 in 1933 pa spet skupno z drugimi organizacijami. Poleg tega je zadnji dve leti (1932 in 1933) imel klub še posebej svojo proslavo Prvega maja. Istotako prireja klub Silvestrovo zabavo od leta 1910. Sodeloval je v vse akcijah, ako so bile v korist delavstva in naselbine. Bil je zastopan na konferencah za zgradbo delavskega doma ali narodnega doma. Klub in posamezni člani so pomagali v vseh koristnih podvzetjih moralno in finančno.

Vse to delo je izvrševala mala, toda energična skupina priprostih delavcev, s pomočjo par inteligentov, ki so dali ves svoj prosti čas v edini namen—izboljšati položaj delavstva. Nihče ni iskal priznanja ali plačila. Le malokateri je dobil povrnjene stroške, ki jih je imel v zvezi s klubovim delom. Finančno so mnogo žrtvovali. Dokler ostane članstvo enako delavno in požrtvovalno, bo klub napredoval in vršil svoje dolžnosti prave delavske organizacije, kot jih je v zadnjih tridesetih letih.

(Konec.)

Resnica o prepričanju

Socialist, ki je to iz prepričanja, ostane socialist do konca življenja. Kdor pa je samo član, ga bo odnesla prva sapica iz socialističnih vrst.

Delavska zmaga v Winnipegu

Pri občinskih volitvah, ki so se nedavno vršile v raznih mestih Kanade, je delavska socialistična federacija dobila povsod mnogo višje število glasov kakor pri prejšnjih volitvah. V Winnipegu, ki ima četr milijona prebivalcev, je osvojila šolski odbor, socialistični kandidat za župana pa je bil poražen z malo večino. Če ne bi imeli svojega kandidata tudi komunisti, bi bil izvoljen.

V B. C. je delavska-soc. federacija dobila osem poslancev v provincijalni parlament.

Kriza, vojne, pomanjkanje in druga socialna zla so posledica ljudske nevednosti.

Pristopite v klub JSZ!

"Svoboda tiska" v Nemčiji

Na sliki je angleški časniški korespondent Noel Paenter, ki je bil v Nemčiji aretiran ter

obtožen, da poroča o dogodkih v neresnični luči in sovražno Hitlerjevemu režimu. Bil je obsojen in po prestani zaporni kazni izgnan iz "tretjega rajha".

Novi odbori klubov JSZ

West Allis, Wis. — V odbor kluba št. 180 so bili izvoljeni: Frank Matkovich, tajnik-blagajnik; organizatorja Christina Pugel in Frank Božič; zapisnikar Frank Pristavec.

Prejšnja tajnica tega kluba je bila Mary Musich.

Little Falls, N. Y. — V klubu št. 14 je bil izvoljen za tajnika-blagajnika Frank Petavs; organizator je Joseph Cvetezar in zapisnikar Frank Janežič.

Bridgeport, O. — V klubu št. 11 so za tajnika-blagajnika izvolili ponovno Joseph Snolja; organizatorja sta Louis Gorence in Frank Blatnik; za zapisnikarja je izvoljen Tony Kravanja.

Jehnstown, Pa. — Klub št. 5 ima za bodoče leto sledeče uradnike: Tajnik - blagajnik Frank Podboy (izvoljen ponovno); organizator Anton Gabrenja; zapisnikarica Mary Zabrice.

Sheboygan, Wis. — Frances Skrubje je ponovno izvoljena za tajnico-blagajnico v klubu št. 235. Frank Nagode je organizator in John Spental, zapisnikar.

Cleveland, O. — Ivan Babnik je ponovno izvoljen za tajnika-blagajnika kluba št. 27. Organizator je Louis Zorko in zapisnikar Joseph Jauch.

Piney Fork, O. — Za tajnika-blagajnika kluba št. 95 je ponovno izvoljen stari veteran Nace Zlemberger. On je tudi zapisnikar kluba. Organizator je John Robas.

Chicago, Ill. — Tajnik-blagajnik kluba št. 1 je ponovno Peter Bernik; organizator Charles Pogorelec in zapisnikar Justin Saitz.

Odbori kluba št. 1

Chicago, Ill. — Na prošli seji kluba št. 1 dne 22. dec. je po končanem dnevnem redu govoril Peter Kokotović o socialistični agitaciji, Filip Godina pa je prestavil govor, ki ga je imel italijanski generalni konzul Giuseppe Castruccio v Tomanovi knjižnici na Crawford Ave. Godina je namreč na konzulova izvajanja stavil nekaj vprašanj, ki konzulu niso bila ljuba, zato je (konzul) vpil in tolkel po mizi v veliko zabavo občinstva.

To sejo sta posetila tudi tajnik kluba št. 16 Peter Swolshak in njegova soproga s družica Frances Swolshak.

V odbor kluba št. 1 so bili izvoljeni:

Tajnik-blagajnik, Peter Bernik (izvoljen ponovno). Zapisnikar, Justin Saitz. Organizator, Chas. Pogorelec.

Nadzorni odbor: Johnny Kopach, Vinko Ločniškar, Angela Zaitz.

Dramski odsek: Louis Beniger, Johnny Rak, Frank Zaitz.

Odbor pevskega zbora Sava: Anton Andres, predsednik; Alice Artach, podpredsednica; Anton Garden, tajnik; John Rak, arhivar; Mary Jugg, zapisnikarica.

Prosvetni odsek: Frank Alesh, Louis Beniger, Ivan Molek.

Publicijski odbor: Peter Bernik, Joško Oven, Frank Zaitz.

Knjižničar: Johnny Rak.

Delegati v odbor soc. stranke okraja Cook: Anton Garden, D. J. Lotrich, John Rak, Chas. Pogorelec, Frank Zaitz.

Agitacijski odbor: Anton Andres, Mary Jugg, Kristina Turpin, Angela Zaitz.

Veselični odbor: Mary Udovich, John Hujan, Chas. Pogorelec.

Udeležba je bila zelo dobra. — P. O.

O Am. druž. koledarju, priredbah itd.

Akron, O. — Rojakom v naselbinah tod okrog sporočam, da jih obiščem pri razpečavanju Amer. družinskega koledarja. Nikomur ne bo žal, ki si kupi to knjigo. Stane 75c. Kdor jo želi na finem papirju, stane 50c več. Sporočite mi naročilo po dopisnici na naslov, 203 Sieberling St., Akron, O.

V soboto 30. decembra bo imel Kraški klub v Barbertonu veselico v dvorani društva Domovina. Kolikor je meni znano, je namen tega kluba boj proti italijanskemu fašizmu. Občinstvu se priporoča, da pride na to prireditev. Vabljeni so tudi Clevelandčani. Ako se jih odzove dovolj, bi stala vožnja v busu \$1 na vsakega.

Veselice se udeleži tudi pevsko društvo Naš Dom iz Kenmore, ki bo zapelo par pesmi. Dasi je zbor še mlad, vendar pod sposobnim vodstvom učitelja Frank Tomšiča dobro napreduje. — Max Slanovec.

V pojasnilo

Bridgeport, O. — Ker se govori, da je klub št. 11 JSZ vzrok, da ri bila oskrbnica slovenske dvorane ponovno izvoljena, je klub št. 11 vzel na svoji seji 17. dec. stvar v presre in izjavila, da odklanja vsako odgovornost v tej zadevi. Mi v tej dvorani zborujemo in plačamo najemnino, drugo nas ne briga. Če je naš član kandidiral za oskrbnika, ni nas vprašal za svet, in klub mu bi kandidiranje ne mogel zabraniti. Sploh pa so bili na seji domovega odbora samo trije člani kluba. Vseh zborovalcev je bilo 14.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNJI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ice) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Zelja kluba je, da vsi, ki so v stvar zainteresirani, ta dejstva pravilno razumejo. V klubu je 29 članov, in ko so se govorice začele, sploh niso vedeli, zakaj se gre. Zato so vsi neupravičljivi očitki škodljivi, kajti ako bi se pri njih vztrajalo, bi napravili spor v druš. št. 13 SNPJ, škodo klubu ter naselbini.

Odbor kluba št. 11 JSZ.

Listnica uredništva

Priobčili smo vse dopise, kar smo jih prejeli do tiskanja te številke. Ker pa je pošta zaradi praznikov z delom precej zaostala in dva dni sploh ni razdaljala pisem, je možno, da nam dostavi dopise, namenjene za to izdajo, šele ko bo list že v tisku. Priobčeni bodo prahodnjici.

Imenik zastopnikov Proletarca

Kdor želi prevzeti zastopstvo za nabiranje naročnikov Proletarca, prodajati Am. družinski koledar brošure in knjige, naj piše upravništvu, ki bo poslalo potrebne listine in informacije. Na tu priobčene zastopnike apeliramo, naj skušajo ob vsaki ugodni priložnosti pridobivati naročnike temu listu. Pravzaprav je dolžnost vsakega slovenskega zavednega delavca agitirati za svoje glasilo Proletarec.

Ako je ime kakega zastopnika v sledečem seznamu izpuščeno, naj nam sporoči pa bomo imenik radevolje popravili.

CALIFORNIA. Los Angeles: Frank Novak. San Francisco: A. Leksan.	COLORADO. Clifton: Peter Zmerlikar. Crested Butte: Ant. Slobodnik. Pueblo: Fr. Boltezar. Somerset: Anton Majnik. Walsenburg in okolica: Frank L. Tomšič.	ILLINOIS. Chicago: Frank Zaitz, Charles Pogorelec, Anton Andres, Johnny Rak. Farmington: John Majdič. La Salle: Frank Martinjak, Leo Zevnik, Peter Banich. Oglesby: Anton Udovich. Panama: Andrew Hiersich. Peoria: Joseph Mrezar. Springfield: Anton Per, Jos. Ovca, John Gorsik. Virden: Fr. Hiersich. Waukegan in North Chicago: Frances Zakovšek.	INDIANA. Indianapolis: Frank Skufca.	KANSAS. Arma: Anton Sular. Gross: John Sular. West Mineral: John Marolt.	MICHIGAN. Detroit: John Zornik, R. Potočnik, Peter Benedict, Frank Cesen. Trenary: Jos. Strle.	MINNESOTA. Buhl: Max Martz. Chisholm: Frank Klun. Duluth: John Kobi. Ely: John Teran.	MONTANA. Red Lodge: K. Erzožnik. NEW YORK. Gowanda: James Dekleva. Little Falls: Frank Gregorin Fr. Petaus. Seward: Frank Zagar.	OHIO. Akron in Kenmore: Joseph Jereb, Leo Bregar. Bridgeport: Joseph Snoy. Barberton: John Jankovich. Cleveland: John Krebelj, Anton Jankovich. Conneaut: Joseph Sedmak. Girard: John Kosin, John Tancek, Anton Dobrovolec. Glencoe: Albina Kravanja. Lisbon: J. Bergant.	MAYNARD. Maynard: Andy Zlatoper. Piney Fork: Nace Zlemberger. Powhatan Point: Anton Vehar. Newburgh: Jos. Lever. Niles: John Plahtar.	PENNSYLVANIA. Aliquippa: Geo. Smrekar. Bon Air: Peter Bukovec. Bulger: Anna Nagel. Crafton: Jacob Tomec. Canonsburg-Strabane: Marko Tavcar, John Terfelj. Cliff Mine: Frank Bogataj. Cuddy: John Jenko. Export: Jos. Britz. Forest City: Frank Rataic, Tony Zaitz. Greensboro: Tony Zupančič. Hendersonville: Albin Karničnik. Hershey: Anton Zornik. Imperial: Frank Augustin. Johnstown in okolica: Andrew Vidrich, John Langerholc, Ilja Bubalo. Krahn-Dunio: Louis Sterle. Latrobe: John in Mary Fradel. Lawrence: Louis Britz. Library: Nick Trillen. Lloydell: Frank Sustarsich. Luzerne: John Matičič. Naticoke: Frank Kovach in Henrik Pečarič. Pack Hill - Conemaugh: Frank Podboy. Renton: Anton Bogataj. St. Michael: Frank Bizjak. Sygan: Frank Ursitz. Throop: John Oreshak. Tire Hill: Jacob Strell. Verona: Tony Kresovich. West Newton: Jos. Zorko. Windber: Tony Stražisar. Willcox: John Koplenik.	UTAH. Spring Canyon: Anton Kokal.	WEST VIRGINIA. Pierce: Frank Polanc. Star City: Lawrence Seljak.	WISCONSIN. Kenosha: Frank Zerovec. Milwaukee: Jakob Rozic, Leonard Alper. Sheboygan: Fr. Stih, Fr. Nagode. Willard: Mike Krule. West Allis: Christine Pugelj.	WYOMING. Diamondville in okolica: Anton Tračnik. Rock Springs: John Jereb.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI

JE

NARODNA TISKARNA

2142-2150 BLUE ISLAND AVENUE CHICAGO, ILL.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku.

NAŠA POSEBNOST SO TISKOVINE ZA DRUŠTVA IN TRGOVCE

Z A LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1838 N. Halsted Street Chicago, Ill. Tel. Lincoln 4700-4701

PROLETAREC se tiska pri nas.

"Proletarcu"

boste storili veliko uslugo, če mu skozi to krizo pomagate s tem, da naročnino če le mogoče točno obnavljate in da mu pridobite novih naročnikov.

Tudi prispevki v tiskovni fond so mu zdaj neobhodno potrebni

Slovar kratic raznih vladnih korporacij

Vlada Zed. države je ustanovila z odobritvijo kongresa celotno vrsto raznih korporacij, ki jih časopisi navadno označujejo le z začetnimi črkami. Veliko čitateljev sploh ne ve, kaj pomenijo.

FEHC—Federal Emergency Housing Corporation. Vladna ustanova, ki ima nalogo pomagati velikim mestom pri grajenju cenjenih stanovanj v proletarskih predelih.

BOJ PROTI DAVKOM

Posetniki hiš in stavbišč v mestih se v tej krizi zavezujejo za znižanje davkov. V Chicagu so vložili tebiho za 15 odstotkov znižanja. Na sliki vidite nekaj posestnikov v sodni dvorani sodnika E. J. Jareckija, pred katerim se je vršila obravnava.

predloge v boju z ekonomsko krizo. PWA—Public Works Administration. Velika vladna ustanova za javne gradnje.

pokaže, da naše "kempe duhov" res ožive kakor upajo optimisti, boim poročal. Za nas je pridobitev že to, da so vsaj upi dobili vrednost in nekaj realnosti. — Poročevalec.

"Progressive Miner" nima rad socialistov

List "Progressive Miners", glasilo Progressivnih rudarjev v Illinoisu, je imel že vse sorte tendenc. Bil je naklonjen "levemu krilu" v američkem delavskem gibanju — to je, gojil je takozvane "komunistične simpatije". Ko pa so komunisti bili v svojem hlinjenju nepredvidni in je unija spoznala, da komunisti govore one, njih taktika pa je nekaj drugega, so pri P. M. uprli za moralno podporo na socialiste.

Varčen maček in pes

V Chicagu je pes, ki prijazen pomiga z repom, če ga kdo pokliče z imenom "Red". To ime mu je dala njegova gosposinja Mrs. Alice Hunter, ki je umrla l. 1932. Imela je tega psa in mačko, katerima je zapustila \$50.000. Z dohodki, ki jih prinaša ta imovina — tako je napisala v oporoki — se mora vzdrževati to dvoje živali.

Naraščanje vlog v poštne hranilnice

Dne 19. dec. je bilo v ameriški poštne hranilnici \$1,199,281,139, ali več kot kdaj prej.

PROSVETNA MATICA
Jugoslovarske socialistične zveze
3639 W. 26th St. CHICAGO, ILL.
ODBOR: Ivan Molek, Anton Garden, John Rak, Charles Pogorelec, tajnik.

- SEZNAM POLPORNH DRUŠTEV VČLANJENIH V PROSVETNI MATICI
St. 1, Chicago, Ill. — Tajnik Joseph Wersay, 1504 S. 57th St., Cicero, Ill.
St. 2, La Salle, Ill. — Tajnik Fred Ma'gral, 25 Central Park, Peru, Ill.
St. 3, Johnstown, Pa. — Tajnik Ilija Bubalo, 904 Chestnut St.
St. 5, Cleveland, O. — Tajnik Ludvik Medveshek, 6409 St. Clair Ave.
St. 6, Morgan, Pa. — Tajnik Jacob Dermota, Box 427.
St. 10, Rock Springs, Wyo. — Tajnik John Omeyc, 1313 Clark St.
St. 13, Bridgeport, Ohio. — Tajnik John Kocjanec, RFD 1, Box 49.
St. 14, Waukegan, Ill. — Tajnik John Artach, 1015 Lenox Ave., No. Chicago, Ill.
St. 16, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Perko, 831 W. National Ave.
St. 21, Pueblo, Colo. — Tajnik Joseph Hochevar, 2318 Cedar St.
St. 34, Indianapolis, Ind. — Tajnik Frank Krefel, 911 Ketcham Ave.
St. 36, Willock, Pa. — Tajnik John Dolenc, Box 73.
St. 47, Springfield, Ill. — Tajnik Frank Cemazar, 1131 So. 11th St.
St. 49, Girard, O. — Tajnik John Tanek, RFD 1, Avon Park.
St. 53, Cleveland, Ohio. — Tajnik Frank Hayny, 1271 E. 169th St.
St. 64, West Newton, Pa. — Tajnik Anton Drager, RFD 2, Box 163.
St. 81, Red Lodge, Mont. — Tajnik Charles Zakely, Box 753.
St. 82, Johnstown, Pa. — Tajnik John Zupan, 417 Woodland Ave.
St. 87, Herminie, Pa. — Tajnik Joseph Fliaz, Box 437.
St. 88, Moon Run, Pa. — Tajnik Frank Močnik, Box 133.
St. 102, Chicago, Ill. — Tajnica Katherine Bernick, 3204 S. Karlov Av.
St. 104, West Allis, Wis. — Tajnik Anton Jersin, 1129 S. 62nd St.
St. 106, Imperial, Pa. — Tajnik Jacob Zitko, Box 725.
St. 119, Waukegan, Ill. — Tajnica Antonia Besek, 1124 Jackson St., No. Chicago, Ill.
St. 121, Detroit, Mich. — Tajnik Leo Junko, 550 Belmont St.
St. 122, West Alliquippa, Pa. — Tajnik Frank Strubelj, 125 Main Ave.
St. 124, Forest City, Pa. — Tajnik Frank Rataic, Box 685.
St. 126, Cleveland, Ohio. — Tajnik John J. Gabrenja, 22010 Ivan Ave.
St. 137, Cleveland, O. — Tajnica Antonietta Simčić, 1091 Addison Road.
St. 138, Canonsburg, Pa. — Tajnik John Troha, Bx 166, Strabano, Pa.
St. 142, Cleveland, Ohio. — Tajnik Louis Mrmolja, 780 London Rd.
St. 147, Cleveland, O. — Tajnik Leonard Poljsak, 6319 Carl Ave.
St. 158, Euclid, O. — Tajnik Matthew Debeve, 20230 Goller Ave.
St. 168, Conemaugh, Pa. — Tajnik Blas Brezovec, Box 74.
St. 177, Reliance, Wyo. — Tajnik Peter Grohar, Box 63.
St. 192, Milwaukee, Wis. — Tajnica Frances Gradisar, 732 W. Walker Street.
St. 198, Willard, Wis. — Tajnik Mike Krutz, R. 1, Box 121.
St. 204, Luzerne, Pa. — Tajnik John Matušić, 376 Miller St.
St. 206, Gross, Kans. — Tajnik Louis Venč, Box 94.
St. 234, Milwaukee, Wis. — Tajnik John Gallun, 430 S. 2nd St.
St. 237, Conneaut, O. — Tajnik Joseph Sedmak, 598 Orange St.
St. 244, Kaylor, Pa. — Tajnik Anton Zagar, RFD 2, Box 37, East Brady, Pa.
St. 254, Bon Air, Pa. — Tajnik John F. Korbner, RD 2, Box 79, Johnstown, Pa.
St. 262, Farrell, Pa. — Tajnik Cyril Furlan, RFD 1, Box 396, Sharon, Pa.
St. 267, Sublet, Wyo. — Tajnik John Kržišnik, 601 Emerald St., Kemmerer, Wyo.
St. 268, Ely, Minn. — Tajnik Jacob Kunstelj, Box 913.
St. 275, Maynard, O. — Tajnik Joe Zlatoper, Box 22.
St. 282, Little Falls, N. Y. — Tajnik Joseph Cvetožar, 67 Petrie St.
St. 287, Burgettstown, Pa. — Tajnik Frank Laurich, 10 Linn Ave.
St. 295, Bridgeville, Pa. — Tajnik John Zigman, Box 674.
St. 297, Raton, New Mex. — Tajnik Joe Radoševich, Box 33.
St. 299, Walsenburg, Colo. — Tajnik George Stiglic, 525 Main St.
St. 312, Cleveland, O. — Tajnik H. Stanich, 722 E. 160th St.
St. 318, Baggaley, Pa. — Tajnik John Resnik, Box 185, Hostetter, Pa.
St. 322, Chisholm, Minn. — Tajnica Mary Smoltz, 227 W. Poplar St.
St. 344, Sheboygan, Wis. — Tajnik Leo Milostnjik, 1226 Alabama Ave.
St. 356, Power Point, O. — Tajnik Stephen Chuck, Box 45.
St. 388, Purglove, W. Va. — Tajnik John Gallun, Bx 63, Osage, W. Va.
St. 412, Frederick, Colo. — Tajnik George Zadel, Box 195, Firestone, Colo.
St. 434, Arma, Kans. — Tajnik Martin Krusič, Box 114.
St. 447, Nanticoke, Pa. — Tajnik Mike Ferlin, 513 Jones St. (rear).
St. 449, Cicero, Ill. — Tajnik Frank Margolle, 1801 So. 58th Ave.
St. 494, Point Marion, Pa. — Tajnik Tony Zupančič, Box 861.
St. 535, Akron, O. — Tajnik Leo Bregar, 584 Jersey Ave.
St. 559, Chicago, Ill. — Tajnik Donald Lotrich, 1937 S. Trumbull Ave.
St. 564, Detroit, Mich. — Tajnik Andrew Grum, 12530 Maine St.
St. 569, Fontana, Calif. — Tajnik Anton Richter, R. 2, Box 553.
St. 573, La Salle, Ill. — Tajnik Anton Mahnic, 1156—3rd St.
St. 584, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Obluk, 732 W. Walker St.
St. 600, Johnstown, Pa. — Tajnica Mary Konchan, R. D. 7, Box 187.
St. 609, Arma, Kans. — Tajnica Mary Gorence, Box 114.
St. 683, Hutchison, Pa. — Tajnik Frank Juvan, Box 68, Herminie, Pa.
St. 712, Johnstown, Pa. — Tajnica Josephine Bizjak, 669 Russell Av.
Federacija SNPJ, Chisholm, Minn. — Tajnik Frank Klun, Box 658.
S. S. P. Z.
St. 20, Cleveland, O. — Tajnik Wm. Candon, 1058 E. 72nd St.
St. 27, Forest City, Pa. — Tajnik Frank Lebnun, RFD 2, Box 46.
St. 29, Encinawash, Wash. — Tajnik Cyril Ermenc, Box 97.
St. 48, Arma, Kans. — Tajnik Math Ulepich, R. 2, Box 410, Mulberry.
St. 61, Barberton, O. — Tajnik Joseph F. Valenčić, 464 Franklin Av.
St. 70, Krays, Pa. — Tajnik Andrew Milavec, Box 1.
St. 80, Herminie, Pa. — Tajnik Jacob Peternel, Box 312.
St. 174, Purglove, W. Va. — Tajnik Frank Pelan, Box 67, Jere.
St. 181, Power Point, O. — Tajnica Mary Bogataj, Box 12.
St. 211, Gowanda, N. Y. — Tajnik John Vehar, 141 Miller St.
J. P. Z. S.
St. 19, Milwaukee, Wis. — Tajnik Leonard Alper, 708-A W. Pierce Street.
— S. D. Z.
St. 27, Cleveland, O. — Tajnik Joe F. Durn, 15005 Waterloo Rd.
J. S. K. J.
St. 36, Conemaugh, Pa. — Tajnik John Brezovec, Box 126.
SAMOSTOJNA DRUŠTVA
"Vijolica", Milwaukee, Wis. — Tajnik Joseph Vidmar, 2029 W. Brown Street.
KLUBI J. S. Z.
St. 1, Chicago, Ill. — Tajnik Peter Bernik, 3204 S. Karlov Ave.
St. 3, Ogleby, Ill. — Tajnik John Pohar, Box 63.
St. 11, Bridgeport, O. — Tajnik Joseph Sny, RFD 1, Box 7.
St. 37, Milwaukee, Wis. — Tajnik Frank Poličnik, 1238 S. 23rd St.
St. 47, Springfield, Ill. — Tajnik Joseph Ovca, 1841 S. 15th St.
St. 69, Herminie, Pa. — Tajnik Anton Zornik, Box 202.
St. 118, Canonsburg, Pa. — Tajnik Frank Samsa, Box 684.
St. 150, West Allis, Wis. — Tajnica Mary Musch, 1917 E. 72nd St.
St. 222, Girard, O. — Tajnik John Kosin, 1006 State St.
KULTURNA DRUŠTVA IN ZBORI, VČLANJENI V PROSVETNI MATICI
Soc. pevski zbor "Sava", Chicago, Ill. — Tajnik Anton Garden, 2315 S. Ridgeway Ave.
Soc. pevski zbor "Zarja", Cleveland, O. — Tajnik John Krebel, 1074 E. 66th St.
Soc. pevski zbor "Svoboda", Detroit, Mich. — Tajnik John Zornik, 9050 Concord Ave.
Dramski klub "Zora", Pueblo, Colo. — Tajnica Rose Radovich, 108 Rice St.
Dramsko društvo "Anton Verovšek", Cleveland, Ohio. — Tajnica Mary Yeray, 14311 Thames Ave.
Dramsko društvo "Sofa", Strabano, Pa. — Tajnik Joseph Zupančič, Box 206.
Dramsko društvo "Traunik", Traun, Mich. — Tajnik John Truden, Box 12.
Gospodinjki odssek S. N. D., Waukegan, Ill. — Tajnica Frances Leskovec, 1039 Adams St., No. Chicago, Ill.
Zenski odssek Zadrugne prodajalne Waukegan, Ill. — Tajnica Mary Hodnik, 1046 Wadsworth Ave., N. Chicago, Ill.
Izob. in zab. dom. Library, Pa. — Tajnik Nick Triller, Box 121.
Izob. in dramski klub "Slovenia", San Francisco, Calif. — Tajnik Anthony Kastelle, 628 Kansas St.
Citralnica S. N. D., Waukegan, Ill. — Tajnica Anna Mahnic, 624 Helmholtz Ave.
Citralnica S. D. D., Collinwood, O. — Tajnik Joseph P. Durn, 15605 Waterloo Rd.
Slovenski dom, Gowanda, N. Y. — Tajnik Jernej Krasovec, 153 Beech Street.
Izob. društvo "Vihar", Krays, Pa. — Tajnik Anton Tauszell, P. O.
POSAMEZNIKI
Joseph in Anna Kotar, Detroit, Mich.
OPOMBA. — Tajnike včlanjenih organizacij prosimo, ako zapazijo kako ponato v naslovih, naj to sporoče tajniku Prosvetne matice, da si jo v bodoče popravi.

Italija za topove Proračun Italije za bodočo fiskalno leto določa v vojne namene \$367,899,000.

Begunci v Angliji Anglija ima okrog 60.000 beguncev, ki so vteкли iz Hitlerjevega pekla.

The Young American Lodge No. 564 S. N. P. J. INVITES YOU TO ATTEND THEIR EIGHTH ANNIVERSARY CELEBRATION SATURDAY and SUNDAY, JANUARY 6th and 7th, 1934. at the SLOVENIAN WORKERS HOME 437 Sooth and Livernois Aves. DETROIT, MICH. BANQUET—Saturday, January 6, at 7:30 P. M. Dance—Sun., Jan. 7th, Music by the Popular Radio Artists The "SILVER CRESCENTS" Orchestra. OUT OF TOWN GUESTS.—SNAPPY PROGRAM.—FUN GALORE. "WINDY" IN PERSON.—SELECTION OF Y. A. "RUBBER KING AND QUEEN"—GRAND MARCH.—"BARNACLE BILL AND POPEYE"—SOUVENIRS. —: DON'T MISS IT! —: ADMISSION FOR BOTH AFFAIRS ONE DOLLAR

NAJVEČJA SLOVENSKA KNJIGARNA
SLOVENSKE IN ANGLEŠKE KNJIGE
Pišite po cenik PROLETARCU

"SECURITIES" THAT PROVIDE SECURITY TO GAMBLERS

Ever think of that magic word "securities" in this sad world of capitalism? Once a man owned a factory or a mine, something we could see. Then came the development of corporations and few men today own an industry. Pieces of paper were issued and sold to buyers by the corporations. In the past ten years over sixty billion dollars of this paper—"securities"—have been sold. The word implies that if you have such paper you are secure. Millions of small investors, farmers, workers and others, have a headache when you mention these "securities". They thought that they were capitalists. They were going to get rich, but the insiders who sold "securities" knew tricks that would excite the envy of the late Houdini.

High pressure salesmen, watered stock, rigged markets, and other forms of magic known to the insiders made the "securities" secure for themselves and insecure for the outsiders. However, we became a nation of tin-horn gamblers until the insiders phased up the outsiders. This phase of capitalism was not only a gamble; it was a swindle, and the swindling has continued even into this period of widespread distress.

You who gambled owned copper one day, aluminium the next day, oil a third day, and then you owned—nothing! You wanted to imitate the big gamblers by living without doing any useful labor. They gave you a chance. That is, you thought it was a chance, but they know different. They could not lose and they also knew that you could not win. You did not know this till it was too late. You lost all and they had the stakes that you lost.

Even in the old days before corporate capitalism with its sales of "securities" the prizes were only for a handful compared with the total popula-

tion. You had a slim chance then; you have none at all now in playing the game of the masters of corporate capitalism. So two phases of this chance-world of capitalism have left us where our great-grandfathers were. The ancestors of the laboring millions had little; many of us do not have that little; many have nothing at all. A hundred and fifty years of capitalism in one form or another have brought the working masses to this!

Why not wipe out the game and establish real security for all? Even the Federal administration at Washington, now striving to revive capitalism, ventures into a collective program in a few minor projects. It has acquired a farm in West Virginia of over a thousand acres where 200 jobless

miners' families will be settled. A government factory producing twine for the Postoffice will employ many workers, a social center with a school will be laid out and subsistence gardens are planned.

In the region of the Tennessee Valley project another town of two thousand workers is also rising under similar collective planning. The public works program also means social control. It is timid and confined to a few tiny ventures. What is required is the conquest of government and industry by the working masses and making public power our agency for building a complete order of Socialism.

Away with a swindling "securities" capitalism; forward to a Socialist order of real control and security!

The New Leader.

Labor Will Do Its Part

Karl Marx was right when he said that the way a person makes his living determines his mode of thinking. Every day we encounter living evidence to prove the truthfulness of that contention.

In these days of extreme anxiety over the President's program, men reveal themselves in their true colors. They want the country pulled out of the mire, but it must not be done at their expense.

While many employers of labor are willing to go along with the President's program as outlined by the National Industry Recovery Act, there are others who secretly, if not publicly, are throwing monkey wrenches into the machinery, and anyone who criticizes the latter is accused of "throwing mud". Of course, there is nothing that can be done about it and we suppose that we shall have to accept the accusation philosophically. However, where there is no mud none can be thrown, and if there is mud to be thrown, someone must have created it, so in the final analysis the responsibility for the mud throwing must rest with those who are not willing to make the necessary sacrifices, if sacrifices are required, to return this country to a sound economic basis.

We appreciate the magnitude of the job to readjust economic America, and employers can do much to aid in the Recovery program. On the other hand, labor too has a responsibility and it is accepting it with admirable patience. Labor can always be depended upon to go more than half way in any program the government outlines to restore prosperity to the United States but its patience is taxed to the limit by employers who want everything but are not willing to give anything in return.

—The Labor News.

New Year Eve Dance By Branch No. 1

Branch No. 1 JSP of Chicago sponsors every year a New Year Eve dance with a program. This year it will be held at the SNPJ Hall Sunday evening, December 31.

Two orchestras are hired for this occasion. Johnny Kochevar's Merry-makers will play in the upper hall and the Benson Harmony Boys from the North Side will entertain the dancers with Slovene polkas and waltzes in the lower hall.

A short mid-night program with a number of pantomime sketches will be presented.

A good time is assured. We urge you to attend and spend the evening with your friends and comrades at the SNPJ Hall. The admission is 35c if the ticket is purchased in advance. At the door the price is 40c. Tickets are available from all members of the branch, Peter Bernik, the secretary and at the office of Proletarec.

Why Shouldn't Uncle Sam Issue His Own Money?

As soon as the money for the civil works program runs out, the middle of February, the program will either have to have more money or quit.

There is talk of congress appropriating \$350,000,000 for its continuance until May 1st.

There is also talk of the federal reserve banks issuing \$3,000,000,000 of additional currency based upon gold—but not for the civil works program. Such an issue would be a gift of \$3,000,000,000 by the government to the banks.

And, in the meanwhile, the government would borrow money for the civil works program, and pay interest on it. Why should not the government issue the money, and use it for its own purposes, instead of letting the banks issue and use it for their own purposes?

A CHILD SPEAKS

I am tired, I should be gay,
Eager for life, want to play.
But I am ill, from hunger, too
Can't even sleep the whole night through.

I heard them talking, mother and dad,
About conditions being very bad.
Mother says the food's near gone
And winter'll be on us 'fore very long.

What will we do 'bout the children's clothes?
They all need shoes, too, goodness knows;

And dad makes a funny choking noise,
And says, "God help my girls and boys!"

Gee, it doesn't do us much good to pray,
Dad just looks 'round for work each day.

The landlord says we'd better pay
Else he isn't goin' to let us stay.

Oh gosh! I wonder what we'll do
If this keeps up, 'fore winter's through?

But, if I don't get more food right now
I won't care much by then anyhow!

—Edna Peters Keller.

As there is plenty of gold to back up additional currency, the government can issue it, and base it on gold, as easily as the banks can. This would not be fiat money. Since it would be based on gold; none of the anti-fiat-money crowd could have the slightest whisper of objection to it. The government would be just that much money ahead. It would be relieved of borrowing and paying interest on that much.

This would not suit the "money-changers." Thus far, despite his talk about the "money-changers," Roosevelt has left them in charge of the financial temple. He lets them own and run the banks. He lets them issue and keep the government money. He has the government issue bonds and sell them to the "money changers" and pay them interest.

He does this in spite of the fact that they are among his most active opponents. The financial world and its press continually misrepresent him and take it for granted that

he is dishonest and insincere. They take it for granted that he intends an inflation of the currency with fiat money, although he has all along opposed this and has constantly said he intended only to restore the status wherein debts would be paid in the same kind of dollars that were borrowed.

Direct issuance of this money by the government would have the added merit of spending it where it would get into circulation, whereas bank issuance would only put it into circulation insofar as the banks could find "good" loans for it.

It would put the money at the right end of the industrial process, placing it in the hands of the consumers who would spend it. Banks loan money for industrial development; but industries do not develop unless they have consumers. Put the money in the hands of the consumers, and the industrial development would follow.—T. M. L.

Don't Blame The Rich

When we sink in a reflective mood we wonder just what the operations of the mind are that strives for the fabulous fortunes such as those of the Mellons, the Morgans, Rockefeller, Raskobs and the like.

Just what contortions must their thinking machinery go through, and what mental anguish must they suffer to be constantly thinking of getting more and more? And yet, more and more is what they want, in spite of their inability to spend, sensibly, their enormous incomes.

What queer twist is there about a mind that thinks in terms of millions and billions, and constantly yearns to get more, while millions of human beings are in need of the most elemental things to sustain life?

These questions are not prompted by a feeling of envy, nor do they spring from any hatred of the super-rich. No sane and thinking person will hate the rich just because they are rich. It matters not in the least which group is rich so long as we maintain the system that breeds millionaires on the one side and paupers on the other. After all, human beings are human beings and the things they think and the things they do are largely the result of their environment.

Whatever difference there is between us mortals is only one of degree. Fundamentally we are pretty much the same. There are a few radical exceptions, of course, but not many.

But that does not explain why a few should own that upon which the lives of 122 million human beings in the United States depend. It does not explain why the rich want to become richer while the poor remain poor and often become poorer.

Rich and poor go to the same church and listen to the same sermon. Ministers pray for all alike and the laymen who pray do so for themselves and for each other. At least that is what we are told. Stature and appetite are not determined according to earthly wealth. The rich man often has a poorer appetite than the poor man. The poor man is often larger than the rich man.

It can't be truthfully said that the rich have all the brains. Many rich men have committed suicide because they were failures. Many poor men want to live because they think they are successful, if they think at all.

Many rich men are in the "bug-house" and others in penitentiaries. So are many poor men. Of course, a poor man has a far better chance to get into a penitentiary than a rich man.

Some men and women are born rich, for which they are not to blame. Other men and women are born poor, and they are not to blame for that either. Neither of them selected their parents. The parents were forced on their offspring. But all this does not furnish a moral reason why the few should live in regal splendor while the many are forced into poverty. It doesn't begin to explain why a few should live in palaces and in mansions while the many are on relief lists.

To a mind that works on more than one cylinder it must seem that

something is radically wrong with the arrangement of things when there is more than enough for everybody in this land, and millions are in need. How can anyone escape the conclusion that a change is needed when a few control everything on which human life depends and when those few can so manipulate the affairs of life that the many are kept in poverty.

Don't blame the few rich alone for present conditions. They are the products of a vicious social system. The many poor are more to blame than the few rich. The poor have greater voting power than the few rich, but the rich believe in organization and they practice it, while the poor are divided into warring factions. Once the poor realize what a power they can be, when they organize, the system will be changed to one in which the workers will be rewarded according to their service. Under the new order of things service will be rendered to supply human needs.

Yes, we wonder what the mental operation of the rich are to want things to be as they are. And we wonder what the mental operations of the poor are to allow things to be as they are.

Perhaps there are no mental operations. Perhaps the situation is accepted as a matter of fact without thinking whether or not it must be so or why it need be so.

The Labor News.

Annual Meeting Thursday Dec. 28th

Thursday night, December 28th the English Section of branch No. 1 JSP Chicago will hold its annual meeting at the lower SNPJ Hall. The election of officers for 1934 and other important business makes it imperative that all members are present. Other reports that will be made are the arrangements for the series of lectures conducted by the Cook County Organization and the August Claerens mass-meeting which will be held the early part of February. Members that still have tickets outstanding for the recent programs can settle for them at this meeting. Every member is urged to bring a friend along. Members of the senior branch are also invited.

Organizer.

Advance Information

"So your father knows the exact moment he will die, does he, the exact year, month and day?"
"Yes, he had ought to. The judge told him."

The Best Yet

Bride: "We have been married two months now. What have you liked the best of my cooking?"
Hobby: "Canned peas and cardines."

Stop, Look, Listen

After-Dinner Sneeze: Gentlemen, I ask you again, did you ever stop to think?"
Weary Listener: "Did you ever think to stop?"

A dollar saved is a dollar unsafe.

WE BELIEVE

We believe that the earth belongs to all the children of man. We believe in the divine injunction, "Work not, and neither shalt thou eat."

We believe that unearned incomes are theft. We believe that no one should own soil he does not till, nor anything else that may be used to take from others the fruit of their labor.

We believe that governments are instituted for the benefit of the governed; and that it is the duty of government as the custodian of all the people, the protect and promote the life, liberty and happiness of all against the encroachment by the few.

We believe that men who buy themselves or their creatures into office, or debauch those to whom the people have given their trust, are worse than traitors before the enemy, and should be treated accordingly.

We believe that men who promote war and dissension with other peoples for personal gain, such as collecting their bad debts in foreign countries, or coining profit out of the nation's honor, blood and youth, are greater criminals than common murderers.

We believe that justice is not achieved until every willing worker is guaranteed the right to work, the fruit of his work, and security in sickness, unemployment and old age.

We believe that education from kindergarten to the highest university, including food, shelter and clothing, should be made free for every child of the nation, restricted only by examinations sufficiently exacting to bar those incapable of receiving knowledge, be they rich or poor.

We believe that freedom of thought, press and speech, the right of peaceful assemblage, and the right to carry arms, as guaranteed in the Bill of Rights of the Constitution, are essential to the preservation of our liberties, and that it is the duty of every American citizen to defend these rights by every means at his command, including armed rebellion against usurpers. — The American Guardian.

CRAZY ECONOMIES

The poor mental deficient who thinks he is Napoleon harms no one. Yet we rush him before an insanity commission and subject him to an examination by some trained specialist who pronounces the man insane and then hands the county a bill for his services. The man is insane, irresponsible and inoffensive. So we put him in a madhouse and then go about the business of effecting economies.

We slash salaries and drive good and competent workers from the public service; we cut school budgets and thus retire competent teachers from service; we close schools to save tax money and then later build bigger and better jails to house the children to whom we denied the right of an education; we curtail budgets which were intended to provide for sewage and garbage disposal and then wonder why epidemics occur; we slash the wages of firemen and then wonder why the house is half burned down before the department responds to an alarm; we lay off police officers and then call down the wrath of the Almighty on the city because there is a crime wave; we close the libraries to save a few more tax dollars and then wonder why juvenile hoodlums break street lights and commit a hundred and one other depredations; we lay off a few inspectors in the name of economy and then complain when we get gyped by coal dealers with crooked scales; we shave off a few municipal expenses by laying off a few more firemen and then wonder why our insurance rates double; then we save a few more tax dollars by retiring a few squads of street workers and then pay some garage \$15 or \$20 to take the dents out of the car after it has skidded into another car because the icy down grade had not been cindered; we demand further economies and turn out every other street light, after which we are amazed that there are so many hold-ups; we demand a balanced budget and in order to bring

this about someone puts a taboo on all repairs for the city schools, and then in a couple of years we have another bond issue to rebuild a few schools which could have been saved if we had not been pennywise and pound crazy.

And then, when some other poor mental weakling mounts the post office steps and proclaims himself Napoleon — we rush him before the insanity commission and insist that he be sent to an asylum. He's crazy.

And so are we! The only difference is that he calls himself Napoleon while we call ourselves economists.

Minnesota Union Advocate.

Editor's Note

An account of death in the family, comrade Donald Lotrich does not have his regular contribution in this issue. His father, Lawrence Lotrich died last Thursday morning from heart failure. Comrade Donald Lotrich has been a steady contributor to our English Page ever since Proletarec has made the change from the magazine to the newspaper style. To him and the rest of the family and relatives of late Lawrence Lotrich we express our profound sympathies in their great loss.

Misdirected Intelligence

Nothing but misdirected intelligence would ever seek to uphold a system which deems that millions must live in material want and virtual poverty simply because there is so much money in the world that 98% must remain penniless so that the remaining 2% may live like the kings.—The Minnesota Union Advocate.

It's no crime to be poor in this country, but what a crime so many poor in a country so rich!

NO WONDER HE GRINS!

The world spends \$456,600 every hour, \$7,610 every minute, or \$127 every second for armaments.